

det er dog ikke saa mange Aar siden, at vi have havt et Exempel paa, hvorledes i Sundhedens Interesse en saa stor panisk Straf kan komme over Regjeringen, at man bemyndigede Ovrøvrigheden til uden Lov og Dom at nedskyde Mennecker. Jeg vil jo ikke sige, at noget Lignende vil skee; men det forekommer mig dog, at § 6 giver Justitsministeren en større Bemyndigelse, end han efter min Formening bør have. En æret Landsthingsmand fra Odense (Mnsgaard) har udhævet det Onskelige i, at Gjødningstoffer blive fjernede fra Kjøbstæderne. Jeg indseer nu virkelig ikke, hvorledes dette godt kan skee; thi det er jo en bekjendt Sag, at mange Indvaanere i de fleste af vore Kjøbstæder ernære sig af Agerbrug.

Orsted: Naar jeg har yttret mig om, at kun saa af de Bestemmelser, som nu indeholdes i Lovens 5 første Paragrapher, ere anvendelige paa Kjøbstæderne udenfor Kjøbenhavn eller paa Landet, saa har jeg tillige erkjendt, at det ingenlunde er Meningen af § 6, at de ligefrem skulde anvendes paa andre Steder end i Kjøbenhavn. Jeg mener kun, at den Lov, som giver Justitsministeriet eller hvilket andet Ministerium det nu maatte være, Gjæmmel til at træffe Foranstaltninger, som ere lige med dem, der her foreskrives for Kjøbenhavn, er saa lidet omfattende med Hensyn til det, man virkelig kunde ønske til at bortfjerne Gjenstande, der ere skadelige for Sundheden, at det forekommer mig, at der snarere er tabt end vundet derved; thi det synes dog, at, naar der udkommer en Lov, som autoriserer til at træffe saadanne Foranstaltninger som de, der paabydes for Kjøbenhavn, og blot i en meget indskrænket Grad kunne finde Anvendelse udenfor Kjøbenhavn, saa ligger deri snarere Noget, som kunde give Anledning til at negte vedkommende Ovrighed eller vedkommende Ministerium enhver Myndighed med Hensyn til at bortfjerne andre Gjenstande. Loven vil især faae et særdeles indskrænket Omfang i den anførte Retning, dersom den skal forstaaes saaledes, at alle de omhandlede Gjenstande kun kunne bortfjernes i Kraft af denne Lov, forsaavidt de føre til noget Næringsbrug, hvilket jeg iøvrigt dog ikke finder godt kan bestaae med § 4 i det forelagte Lovudkast.

Det er jo vistnok, at det kan have sin Bænkselighed ved en almindelig Lov at foreskrive Noget om den Myndighed, som maatte kunne udøves med Hensyn til at afværge det, der er skadeligt for Sundheden; men et Forsøg derpaa kunde jo gjøres. Sely med Hensyn til Kjøbenhavn, anseer jeg Loven for at være ligesaa utilstrækkelig, som den i mange Henseender er betænkelig; men endnu mere vilde dette gjælde, naar den skulde anvendes udenfor Kjøbenhavn. Hvad det Spørgsmaal angaaer, om en saadan Bestemmelse nærmest henhører under Indenrigsministeriet eller under Justitsministeriet, da skal jeg ikke indlade mig videre derpaa, men blot bemærke, at jeg troer, at der i den Omstændighed, at Afgjørelserne henlægges under Justitsministeren, fordi Medicinalvæsenet henhører under ham, kunde synes at indeholdes en Erkjendelse af, at Sundhedshensyn eller Sundhedssemdsmandenes Mening skulde have en saa aldeles overveiende Indflydelse paa de omhandlede Afgjørelser, at de øvrige Hensyn til det borgerlige Velfærd derfor maatte trænges tilbage, og da det synes, at der for nærværende Tid er en Retning i Meningen til at overdrive den Indflydelse, som bør tillægges Sundhedssemdsmændene i den omhandlede Henseende, saa finder jeg det ikke saa aldeles ligegyldigt, om Sager af dette Slags henlægges under det ene eller det andet af de nævnte Ministerier. Naar en æret Landsthingsmand, der nylig satte sig, har yttret, at man har et Exempel paa, at det af Sundhedshensyn eller af Hensyn til at afværge Fare for Sundheden for nogle Aar siden er tilladt Ovrigheden, at skyde Folk uden Lov og Dom, saa seier han meget deri. Han maa naturligviis sigte til Choleraforordningen af 26de Juni 1831; men den krævede dog en standretlig Behandling, og det kan man dog ikke sige er en Execution uden Lov og Dom, der har jo dog fundet en organiseret, om ogsaa en extraordinair Ret Sted. Iøvrigt er det jo bekjendt nok, at denne Lov blev givet under en Straf, som var udbredt i hele Europa; det var virkelig ikke den eneste Sundhedssemdsmand eller vort Sundhedscollegium, som her havde en saa afgjørende Indflydelse, men den hele europæiske Maade at bestrænge Cholera paa, og det er vist, at, saasuart der